
Ю.Л. БОШИЦЬКИЙ, Н.В. ЗАГРІШЕВА

*Юрій Ладиславович Бошицький, професор,
заслужений юрист України, ректор Київського уні-
верситету права НАН України*

*Надія Володимирівна Загрішева, кандидат юри-
дичних наук, проректор Київського університету
права НАН України*

РОЗВИТОК КИЇВСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ ПРАВА НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ НАУК УКРАЇНИ У 2018/2019 НАВЧАЛЬНОМУ РОЦІ: КРОКИ ДО СТВОРЕННЯ УНІВЕРСИТЕТУ СВІТОВОГО КЛАСУ

Реформування системи освіти, осмислення нових підходів та підвищена вимога до рівня знань правників сучасної України – це вектори розвитку, які сформулювала держава у 2018/2019 навчальному році перед Київським університетом права Національної академії наук України та іншими закладами вищої освіти, що надають освітні послуги із підготовки фахівців-правників.

На початку нового навчального року Київський університет окреслив тенденції розвитку, основні напрями роботи на річну перспективу. Однак, незважаючи на різні новели в роботі колективу, основні пріоритети та цінності залишаються незмінними. Насамперед це – підвищення якості освіти та ефективності навчально-виховного процесу, удосконалення форм і методів навчання, розвиток наукового потенціалу, підтримання стабільного матеріально-технічного та фінансового становища і, звичайно ж, збереження та зміцнення науково-педагогічного кадрового потенціалу.

Кожний рік є особливим для розвитку університету: приносить нові здобутки і впливає на формування найголовнішого, що є в університеті – особистості студента. Вважаємо за необхідне сформулювати та комплексно викласти тенденції розвитку університету та напрями діяльності у 2018/2019 навчальному році. Зауважимо, що в минулому навчальному році, незважаючи на численні складнощі економічного, соціального та фінансового характеру, університету вдалося зберегти позитивну динаміку свого розвитку та досягти нових успіхів. Наші успіхи – це справа інтелекту, наполегливості й досвіду кожного працівника вишу, творчого мислення і небайдужого ставлення до справи усього колективу.

Нові форми, напрями розвитку та організації освітнього процесу. Порядком денний подальшого реформування української вищої освіти має спиратися на розуміння громадського (суспільного, публічного) інтересу, що одночасно виступає частиною національних інтересів Української держави. Отже, громадський інтерес полягає в тому, що українське суспільство потребує сильних автономних університетів, на основі яких можна буде створити університети світового класу. Запровадження реальної університетської автономії вимагає спеціальної уваги до перехідного періоду, до самого процесу значних трансформацій академічного життя та врахування багатьох можливих ризиків. Філософія Київського університету права НАН України спрямована на надання належних знань здобувачу вищої освіти, виховання сучасної високоморальної, досвідченої, ерудованої та порядної людини, патріота своєї країни. Професорсько-викладацький склад університету – це провідні науковці, які досліджують актуальні проблеми юридичної науки та практики та є авторами підручників і навчальних посібників, за якими студенти вивчають право в усій країні. Наш університет – класичний приклад освітнього закладу, де створено всі умови, щоб розвинути людину всебічно, розкрити її творчий потенціал, а головне – навчити любити свою професію і бути їй відданим. Кожен із викладачів виконує цю роботу, базуючись на традиціях та принципах, що лягли в основу діяльності ще Вищої школи права, створеної на базі Інституту держави і права ім. В.М. Корецького на чолі з академіком Ю.С. Шемшученком – фундатором і почесним ректором нашого університету.

Науково-дослідна діяльність Київського університету права НАН України реалізується шляхом проведення загальноуніверситетських наукових заходів (конференцій) та міжнародного співробітництва.

Київський університет права є єдиним закладом вищої освіти, що надає освітні послуги під керівництвом Національної академії наук України, яка цього року відзначає 100-річчя свого заснування. Тож з нагоди ювілею адміністрацією КУП НАНУ було сплановано і вже реалізовано ряд наукових міжнародних конференцій та зустрічей. У ювілейному для НАН України році побачили світ «Мала енциклопедія канонічного права», «Мала енциклопедія прав людини», монографія «Охорона прав на торговельні марки в мережі Інтернет». Також із 2018 р., на підтримання міжнародних академічних зв'язків, у рамках програм наукової співпраці між Київським університетом права НАН України, Гданським університетом та Дебреценським університетом, започатковано нову традицію співпраці – спільну роботу над монографіями (збірками наукових праць). Такі спільні видання нададуть змогу почути один одного, йти вперед у науковому пізнанні й розв'язанні нагальних завдань. Спільно з науковцями Гданського університету видано колективну монографію «Актуальні проблеми конституціоналізму (на прикладі України та Республіки Польща)» з проблем розвитку конституціоналізму на сучасному етапі в Україні та Республіці Польща. У ній окреслені як спільні, так і притаманні кожній окремій країні проблеми щодо організації державної влади й реалізації чинного законодавства, універсалізації правового забезпечення інтеграційних процесів до Європейського Союзу. Дане видання презентовано в березні 2018 р. на юридичному факультеті Гданського університету, а у квітні – у Київському університеті права НАН України. Також спільно з науковцями Дебреценського університету (Угорщина) видано колективну монографію «Актуальні проблеми цивілістики (на прикладі України та Угорщини)», в якій містяться наукові праці, присвячені найбільш складним проблемам теорії та практики систематизації цивільного законодавства України й Угорщини та їх застосування.

Протягом 2018/2019 навчального року заплановано проведення восьми міжнародних та всеукраїнських науково-практичних конференцій.

Але зауважимо, що план минулого року з міжнародних конференцій було перевиконано. За перше півріччя 2018 р. розпочато нові цикли міжнародних конференцій, засновниками яких, разом із КУП НАНУ, виступають потужні вищі Грузії, Польщі та Ізраїлю. Так, у лютому 2018 р. до 100-річчя НАН України вперше спільно з Батумським державним університетом ім. Шота Руставелі (Грузія) на базі КУП НАНУ відбулася Перша Міжнародна українсько-грузинська науково-практична конференція «Актуальні питання сучасного міжнародного права на прикладі України та Грузії», присвячені пам'яті В.М. Корецького», де обговорювалися результати наукових досліджень у сфері міжнародного права, міжнародного приватного права, історії й теорії держави і права, порівняльного правознавства. У квітні 2018 р. на базі відокремленого структурного підрозділу університету – Рівненського інституту відбулася Перша Міжнародна українсько-польська науково-практична конференція «Сучасні проблеми правотворення: досвід України та Польщі». Цей міжнародний науковий форум поєднав творчий потенціал представників університетської та академічної юридичної науки України й Польщі у сфері правотворення. Дана конференція проведена спільно з юридичним факультетом Гданського університету (Польща). Також у квітні 2018 р. спільно з угорськими науковцями проведено традиційну щорічну міжнародну науково-практичну конференцію «Сучасні питання європейської цивілістики: досвід Угорщини та України», на якій розглядаються складні проблеми теорії та практики систематизації цивільного законодавства України й Угорщини та їх застосування (проходить спільно з Дебреценським університетом (Угорщина)). У травні 2018 р. вперше на базі КУП НАНУ була проведена Перша Міжнародна українсько-швейцарсько-ізраїльська науково-практична конференція «Актуальні питання права інтелектуальної власності». Співорганізатором конференції є Всесвітня організація інтелектуальної власності (м. Женева, Швейцарія), Тель-Авівський університет (м. Тель-Авів, Ізраїль), Центр порівняльних правових досліджень ОНО академічний коледж (Кірьят Оно, Ізраїль). 20 червня 2018 р. у якості нової конференції Київського університету права НАН України спільно з Інститутом держави і права ім. В.М. Корецького НАН України, ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана», Національною академією керівних кадрів культури і мистецтв, Інститутом культурології Національної академії мистецтв України, Українським союзом промисловців і підприємців відбувся науково-практичний форум «Охорона культурної спадщини: стан та перспективи». Даний захід проводився протягом двох днів: перший день – у Верховній Раді України, другий – у стінах КУП НАНУ. Метою цієї конференції було визначення сучасного стану об'єктів культурної спадщини, дослідження досвіду України та інших країн у пам'яткоохоронній сфері, обговорення проблемних питань охорони культурної спадщини в Україні та шляхів їх вирішення, зокрема й безпосередньої реалізації принципів, обумовлених низкою Конвенцій ЮНЕСКО в цій сфері.

Вищезазначені конференції знайшли своє відображення у плані міжнародних заходів, що проводяться Університетом на 2018/2019 навчальний рік. Оскільки, відкриваючи нові наукові простори для всіх науковців України за кордоном, КУП НАНУ водночас сприяє розвитку національної науки на світовому рівні, поглиблює зв'язки між закладами вищої освіти різних країн, стимулює науковий діалог.

На 2018/2019 навчальний рік заплановано проведення традиційної щорічної міжнародної конференції зі Всесвітньою організацією інтелектуальної власності (м. Женева, Швейцарія) «Сучасні виклики та актуальні проблеми права інтелектуальної власності в Україні та Європі», яка присвячена актуальним проблемам права інтелектуальної власності в Україні та Європі і показує роль, місце й напрями діяльності ВОІВ щодо консолідації нормотворчої та правозастосовної практики, правового регулювання інтелектуальної власності в Україні і світі. У грудні 2018 р. на базі Рівненського Інституту КУП НАНУ буде проведено науково-практичну конференцію «Сучасні проблеми гуманітаристики: світоглядні пошуки, комунікативні та педагогічні стратегії». 20 грудня 2018 р. відбудеться Міжнародна науково-практична конференція: «Сучасні проблеми

правової системи України», присвячена аналізу теоретичних та практичних проблем розвитку окремих елементів правової системи України, місце правової системи нашої країни серед правових систем сучасного світу.

Напрямок науково-дослідної роботи в Київському університеті права НАН України враховує також тісну співпрацю з нашими закордонними партнерами. Зокрема, заплановано захист наукових робіт та участь студентів, аспірантів, викладачів у Міжнародному конкурсі з питань захисту персональних даних у м. Будапешт (Угорщина); проведення презентації колективної праці науковців КУП НАНУ та Гданського університету «Актуальні проблеми українського та польського права»; підготовлено до видання колективну монографію «Державно-правове регулювання суспільних відносин в умовах нових глобалізаційних викликів: вітчизняні та міжнародні реалії».

Роль міжнародних центрів для розвитку КУП НАНУ. Для Київського університету права НАН України важливими осередками, які функціонують у регіонах, що безпосередньо межують з країнами Євро-союзу – Польщею, Словаччиною, Угорщиною та Румунією, є: Міжнародний центр правових та історико-політичних досліджень країн Центрально-Східної Європи у м. Львові та Міжнародний центр правових та економіко-соціальних досліджень країн Центрально-Східної Європи у м. Ужгороді. На базі Міжнародного центру правових та історико-політичних досліджень країн Центрально-Східної Європи у м. Львові у 2018/2019 навчальному році буде проведено ряд наукових заходів, якими вище окреслює свою присутність у Львівському регіоні. Зокрема: Міжнародний семінар «Політика інтелектуальної власності в університетах та науково-дослідних установах» спільно із Всесвітньою організацією інтелектуальної власності; Міжнародна наукова конференція «Українсько-польські відносини в контексті суспільно-політичних і етнокультурних процесів у Центрально-Східній Європі (XX – поч. XXI століття)», співорганізаторами якої виступили Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України та Київський університет права НАН України; Міжнародна науково-практична конференція «Напрямок реформування кримінального провадження в Україні: процесуальні та криміналістичні аспекти».

До Міжнародного дня прав людини заплановано низку заходів, серед яких: дискусія «Міжнародно-правовий захист прав людини», дискусія «Європейська хартія регіональних мов або мов меншин: здобутки та перспективи», науковий семінар, присвячений новітнім тенденціям прав людини, Всеукраїнський захід «Стоп корупції», університетський круглий стіл до 100-річчя Національної академії наук України «Перспективи розвитку правничої кар'єри в Україні», засідання студентського гуртка з земельного права «Науково-правова дискусія щодо проблем, пов'язаних із забороною відчуження і зміни цільового призначення земельних ділянок, передбачених пунктом 15 Перехідних положень Земельного кодексу України: аргументи «за» і «проти», конкурс есе на тему «Захист прав людини в Україні», дискусія «Міжнародно-правовий захист прав людини», засідання круглого столу: «Визначні пам'ятки права», засідання круглого столу: «Пам'ятки українського права», відкрита лекція для студентів на тему «Міжнародний захист прав людини в умовах збройного конфлікту в Україні», дискусія «Європейська хартія регіональних мов або мов меншин: здобутки та перспективи» тощо.

Поряд із дослідженням різних аспектів права і проведенням численних наукових заходів КУП НАНУ у 2018/2019 навчальному році посилена увага приділяється розвитку системи охорони інтелектуальної власності. Насамперед це питання її адаптації до сучасних вимог економіки України, формування ефективно діючої інфраструктури для забезпечення реалізації державної політики та державно-приватного партнерства у цій сфері. Відносини у сфері інтелектуальної власності постійно розвиваються, нормативно-правова база прагне відповідати міжнародним нормам і наразі актуальним питанням є гармонізація вітчизняного законодавства з інтелектуальної власності до норм європейського.

КУП НАНУ активно долучає до науково-дослідної роботи молодь – майбутніх студентів, а саме: університет продовжує проводити Всеукраїнський конкурс наукових робіт ім. В.М. Корецького «Права людини в сучасному світі: погляд молоді» та конкурс наукових робіт ім. М.П. Василенка на тему: «Державно-правовий розвиток України: історія і сучасність».

Відгукуючись на прохання численних аспірантів КУП НАНУ, адміністрація університету досліджує можливість створення Ради молодих вчених. Апелюючи до необхідності самоорганізації, обміну науковим досвідом під час написання дисертаційного дослідження, молоді вчені виявили бажання об'єднатися та представляти університет у міжнародних та всеукраїнських заходах. У планах ця Рада має взяти участь у:

- конференції «Європейський вибір України: прогрес та перспективи», метою якої проголошено сприяння впровадженню Угоди про асоціацію в Україні;
- форумі «Україна і світ: діалог через молодь»;
- святкуванні Міжнародного дня прав людини, який знаменує 70-ту річницю з дня прийняття Загальної декларації прав людини. Плануються зустрічі із співробітниками ООН в Україні;
- засіданні з виконання Угоди про асоціацію за період 2014–2018 років.

У 2018/2019 навчальному році в КУП НАНУ продовжить діяти новий проект «Діалоги відомих особистостей світу зі студентами». У рамках цього проекту Університет відвідають іноземні делегації із США, Ізраїлю, Угорщини, Польщі, Кореї, Японії тощо. Крім того, завдяки нашим міжнародним зв'язкам делегація студентів університету у вересні 2018 р. вкотре взяла участь у конкурсному проекті з питань захисту персональних даних та прозорості повноважень органів державної влади, який проходив в офісі доктора Аттілі Петерфалві, президента Національного комітету захисту персональних даних та питань свободи інформації.

Уже традиційно команда Київського університету права НАН України приєднується до складу учасників Міжнародного конкурсу з комерційного арбітражу, організованого Міжнародним комерційним арбітражним судом при Європейській арбітражній палаті (International Commercial Arbitration Court under the European Arbitration Chamber).

Відповідно до визначених пріоритетів, Київським університетом права НАН України були виділені й реалізуються основні завдання у сфері наукової діяльності:

- організація та проведення наукових досліджень, спрямованих на здійснення пріоритетних напрямів розвитку науки й освіти, використання всіх можливостей для підвищення значущості наукової діяльності в КУП НАНУ як основи підготовки кадрів та наукового, соціально-економічного й культурного розвитку держави;

- підготовка науково-педагогічних кадрів вищої кваліфікації;

- залучення до наукової діяльності талановитої студентської молоді;

- організація та проведення науково-практичних конференцій, семінарів, виставок, презентацій тощо;

- підготовка монографій, навчальних посібників і підручників, науково-методичної літератури тощо.

КУП НАНУ активно долучає до науково-дослідної роботи й майбутніх студентів. Зокрема, університет продовжує проводити конкурс наукових робіт ім. М.П. Василенка на тему: «Державно-правовий розвиток України: історія і сучасність».

Профорієнтаційна робота як невід’ємна складова функціонування університету. Нині проблеми та перспективи організації профорієнтаційної роботи закладів вищої освіти виходять із сучасних потреб вишів. Поглиблення демографічної кризи, масовий виїзд на навчання за кордон роблять питання формування контингенту студентів університету пріоритетним.

Підходи до проведення профорієнтаційної роботи у закладі вищої освіти поділяються на декілька напрямів: безпосередній діалог із майбутнім абітурієнтом на території його школи, запрошення абітурієнтів до відвідування Університету (проведення екскурсій, відвідування музеїв, майстер-класів) та зовнішня реклама.

Перші два напрями допомагають організувати безпосередній діалог із потенційним студентом, розкрити перед ним особливості та переваги навчання в КУП НАНУ. Планується низка виїзних заходів силами співробітників КУП НАНУ до міст Чернігів, Умань. Керівництво Рівненського інституту КУП НАНУ регулярно проводить дні відкритих дверей, запрошуючи до вишу випускників 11 класів міста Рівне та області. Зовнішня реклама є найбільш потужним способом розповісти киянам та гостям міста про наш університет, надати інформацію про умови та вартість навчання.

Отже, сьогодні пріоритетні завдання профорієнтаційної роботи полягають у застосуванні зовнішньої реклами та безпосереднього спілкування із майбутнім абітурієнтом.

Видавнича діяльність в університеті залишається одним із його пріоритетних напрямів роботи. Науково-педагогічні працівники КУП НАНУ щорічно публікують результати своїх наукових досліджень у монографіях, підручниках, збірниках наукових праць, які поповнюють бібліотечні фонди університету і є доступними для користування студентами. Зокрема, протягом перших місяців 2018 р. видано наступні монографії: «Актуальні проблеми сучасного конституціоналізму (на прикладі України та Республіки Польща)»; «Актуальні проблеми цивілістики (на прикладі України та Угорщини)»; «Актуальні проблеми міжнародного права (на прикладі України та Грузії)»; «Охорона прав на торговельні марки у мережі Інтернет». А також дві енциклопедії – «Мала енциклопедія канонічного права» та «Мала енциклопедія прав людини».

Крім того, за результатами розробки науково-дослідної теми «Державно-правове регулювання суспільних відносин в умовах нових глобалізаційних викликів: вітчизняні та міжнародні реалії» університетом буде видано колективну монографію, яка поповнить наукові видання КУП НАНУ.

Університетська наукова трибуна – «Часопис Київського університету права». Цього року науково-теоретичному щоквартальнику «Часопис Київського університету права» виповнилося вже 17 років. На його сторінках друкуються статті провідних вітчизняних та зарубіжних фахівців у галузі юриспруденції, висвітлюються актуальні проблеми всіх галузей права. Разом із тим часопис інформує наукову та юридичну громадськість про нові видання в галузі юриспруденції, розміщує на своїх сторінках рецензії наукових та навчальних видань, хроніку наукових заходів університету тощо. Нині «Часопис Київського університету права» складається із 19 розділів.

Відбулися зміни й у редколегії журналу. До її складу долучились декан юридичного факультету Дебреценського університету (Угорщина), професор Вероніка Сікора та професор Анджей Шміт із Польщі.

Постійно ведеться масштабна робота для індексування «Часопису Київського університету права» до Міжнародної наукометричної бази даних HeinOnline (США) та наукометричної бази «IndexCopernicus». Таким чином, публікація в нашому журналі прирівнюється до публікації в міжнародних виданнях.

За поточний рік у журналі опубліковано майже 350 фахових статей, десятки рецензій та наукових повідомлень.

Науково-навчальна бібліотека КУП НАНУ є базовим елементом культурної, наукової, освітньої, інформаційної інфраструктури університету. Формування бібліотечного фонду закладу вищої освіти є важливим для розвитку інформаційної та мовної культури, патріотичного виховання, формування стійкого інтересу до вивчення та розуміння національної історії і культури.

В умовах глобального інформаційного середовища для всіх сфер бібліотечної галузі велику роль відіграє міжнародне співробітництво. Воно важливе для обміну бібліографічними даними, електронної доставки документів, міжнародного книгообміну, корпоративної каталогізації та створення баз даних.

Наукова бібліотека займає важливе місце в освітній, науковій та інформаційній складовій Університету. Пріоритети діяльності бібліотеки у 2018/2019 навчальному році спрямовані на: консолідацію здобувачів вищої освіти університету; дотримання європейських цінностей та інтеграцію у європейське співтовариство; вільний доступ до інформації, знань і культурного надбання.

Пріоритетними у цьому навчальному році залишатимуться питання комплексного формування університетського бібліотечного фонду сучасною навчальною літературою, новими підручниками, посібниками, монографіями українських та зарубіжних авторів. Збільшення бібліотечних фондів відбувається за рахунок закупівлі літератури у провідних видавництвах та власного видавництва. Завдяки спонсорській допомозі партнерів університету та сприяння іноземних колег щорічно бібліотека поповнюється цінними примірниками зарубіжної літератури з історичних, політичних галузей знань, корпоративного, торгового, сімейного, цивільного права, конституційного права тощо.

Дістала подальшого розвитку програма «*WIPO Publication Depository Library Program*», відповідно до якої на базі КУП НАНУ створено єдину в Україні бібліотеку-депозитарій Всесвітньої організації інтелектуальної власності. При організації цієї бібліотеки враховувався вагомий внесок університету в розвиток наукових досліджень з права інтелектуальної власності. Бібліотека-депозитарій ВОІВ щорічно поповнюється літературою з питань розвитку цифрової економіки провідних країн світу, умов формування та становлення інформаційного суспільства, а також матеріалами міжнародного законодавства з інтелектуальної власності, права промислової власності, авторського права, трансферу технологій. Доступ до міжнародної бібліотечної бази електронних документів у галузі інтелектуальної власності та інформаційного суспільства покликаний сприяти більш глибокому ознайомленню студентів та науковців КУП НАНУ, фахівців усієї країни в галузі інтелектуальної власності з багатопланою діяльністю ВОІВ, питаннями правового регулювання та захисту інтелектуальної власності.

Міжнародна співпраця університету. Міжнародна діяльність університету має бути зорієнтована на інтеграцію в міжнародне співтовариство закладів вищої освіти та науково-дослідних університетів.

Постійна праця над розширенням міжнародних зв'язків дає плідний результат: КУП НАНУ має 150 укладених Меморандумів про співробітництво з різними науковими та освітніми інституціями 22 країн світу. Особливої уваги заслуговують міжнародні творчі зв'язки з провідними університетами Ізраїлю, Грузії, Угорщини, Чехії, які не тільки надають нового імпульсу інноваційному розвитку університету, а й сприяють впровадженню світових освітніх стандартів.

Зазначимо, що за перше півріччя 2018 р. університетом було підписано три меморандуми. Так, новими партнерами КУП НАНУ стали: Батумський державний університет імені Шота Руставелі (м. Тбілісі, Грузія); Гданський університет (м. Гданськ, Польща); ОНО академічний коледж (м. Тель-Авів, Ізраїль). Очікують на урочисте підписання меморандуми із партнерами із США – чартерна школа Global Outreach Charter Academy (Джексонвілл, США) та Грузії – Асоціація приватних вузів (м. Тбілісі, Грузія).

Результатом плідної співпраці Київського університету права НАН України з іноземними закладами та установами є реалізація низки міжнародних проектів, проведення конференцій, участь працівників університету в різноманітних міжнародних програмах, що в цілому дає можливість розширювати кордони міжнародного співробітництва. Академічна та наукова співпраця із закордонними навчальними закладами створює базу для проведення майстер-класів видатних науковців, дипломатів, юристів-практиків із усіх куточків світу. Студенти КУП НАНУ мали честь зустрітися або готуються до зустрічі із такими фахівцями права та дипломатії світового рівня: Надзвичайним і Повноважним Послом Угорщини в Україні, доктором філософії *Ерно Кешкена*; другим секретарем посольства Японії в Україні *Хошіно Юічі* та Співробітником відділу культури та інформації *Ярошиком Кирилом*; Радником Національної асамблеї Угорщини *Андрашем Кадашем*; керівником відділу сертифікації захисту даних Національного органу по захисту даних і свободи інформації апарату Президента Угорщини *Аттільою Кішиєм*; доктором права, професором Пенсільванського університету (США), почесним професором порівняльного правознавства Лондонського університету, іноземним членом Національної академії наук України, почесним доктором Київського університету права НАН України *Вільямом Батлером*; доктором, професором кафедри конституційного права та політичних інститутів факультету права й адміністрування Гданського університету *Анни Ритель-Варзохи*; професором відділу конституційного права та політичних інститутів факультету права й адміністрування Гданського університету *Агнешкою Гайда*; міністром закордонних справ Угорщини (1990–1994 рр.) *Гезою Ссенським*.

Розвиток наших міжнародних зв'язків сприяв залученню до університетського, наукового та освітнього життя чимало наших партнерів. Так, за минулий навчальний рік КУП НАНУ відвідали понад 20 делегацій та поважних гостей із 10 країн світу (США, Угорщина, Ізраїль, Японія, Польща, Грузія, Швейцарія та ін.).

Визначною подією розвитку міжнародного співробітництва та новим кроком розвитку наукового співробітництва стала Міжнародна літня школа Київського університету права НАН України та Батумського державного університету ім. Шота Руставелі «Право Європейського Союзу та європейська інтеграція південного Кавказу», що проходила у місті Батумі (Грузія) з 27 липня по 2 серпня 2018 року. Наприкінці лютого 2019 р. заплановано проведення Міжнародної зимової школи з прав людини на базі Рівненського інституту КУП НАНУ. Протягом тижня видатні вчені світу присвятять свої лекції забезпеченню і захисту прав людини

в Україні та інших країнах, міжнародним та європейським стандартам у сфері захисту прав людини, захисту прав людини омбудсманом, системі правового захисту прав людини, стратегіям і тактикам захисту громадських інтересів.

Із 2018/2019 навчального року планується поглиблення співпраці в рамках уже існуючих угод з університетами, міжнародними освітніми фондами та організаціями, пошук і залучення нових закордонних партнерів до співробітництва з Київським університетом права НАН України, залучення іноземних грантів. Крім того, продовжуються майстер-класи провідних вітчизняних та зарубіжних вчених-правознавців і юристів-практиків, політиків, державних діячів.

Виховна робота в КУП НАНУ є важливою для формування цілісної особистості студента-юриста. Розширення світогляду та формування культури майбутнього юриста забезпечується реалізацією багаторічних **10 соціально корисних проектів**.

Ми дбаємо про належні умови для того, щоб кожен студент зміг знайти простір для розвитку своїх можливостей і здібностей та повною мірою проявити свою індивідуальність, ствердити себе як майбутнього фахівця й особистість. Реалізація таких проектів, як: «Інтелектуальна власність в Україні – перлини живопису для студентської молоді», «Інтелектуальна власність в Україні – перлини сучасної літератури для студентської молоді», програма «Пізнай свій край» сприяють формуванню сучасної, креативно мислячої особистості. В університеті постійно проходять фотовиставки та виставки робіт талановитих сучасних художників.

Зважаючи на сучасні реалії – проведення ООС, неприховані агресивні дії східного сусіда і необхідність посилення захисту кордонів Батьківщини – особлива увага в Університеті та Рівненському інституті КУП НАНУ приділяється військово-патріотичному вихованню.

У межах проекту «Передай тепло своєї руки маленькій дитині» студенти та молоді вчені КУП НАНУ регулярно відвідують будинки малюка, надають посильну матеріальну допомогу їх утриманням. В університеті починає формуватися волонтерський рух, члени якого розуміють, що захист прав людини є найголовнішою метою розвитку сучасного суспільства й першочерговою метою праці юриста будь-якого фахового спрямування, а найбільшу увагу потрібно приділяти питанням виховання дітей, які позбавлені батьківського піклування.

Ми переконані, що формування цілісної особистості студента-юриста має системний, безперервний і комплексний характер. Її цілісність забезпечується взаємодією професорсько-викладацького складу з органами студентського самоврядування.

Не зважаючи на важкі часи для України, з відчуттям гордості слід зазначити, що Київський університет права Національної академії наук України розвивається і набуває нових досягнень у підготовці висококваліфікованих правників для України. Набутий науковий навчальний творчий потенціал університету, успіхи студентів додають впевненості керівництву, професорсько-викладацькому складу, бо це засвідчує правильність обраних напрямів і орієнтирів його розвитку, а здобуті знання дають обґрунтовані підстави його студентству з оптимізмом дивитися у майбутнє, в якому нам жити, творити, працювати.